

Protokoll för test den 27 december 2010

Syfte

Testet ska undersöka KK:s förmåga att med hjälp av en bit ståltråd eller liknande avgöra huruvida en persons hand rör sig under ståltråden eller ej.

Personer

Tre personer är nödvändiga för att testet ska kunna genomföras: KK, JJ och R. Två av dessa måste vara närvarande i rummet vid testets utförande: KK och JJ. Ytterligare två personer kan vara närvarande som kontrollanter under testet, A1 och A2. A1 utses i så fall av JJ, medan A2 utses av KK. Såväl JJ som KK kan dock välja att avstå från att utse A1 respektive A2, eller kan välja att utse A1 resp. A2 men anmoda dessa att befinna sig utanför testrummet medan testet pågår.

KK Kari Koljonen

JJ Jesper Jerkert

R Person som tar fram slumpordning för försöken

A1 Frivillig medhjälpare nr 1; utses av JJ (om han så önskar)

A2 Frivillig medhjälpare nr 2; utses av KK (om han så önskar)

Några allmänna förutsättningar och förberedelser

- Alla som på något sätt närvarar vid testet är där i en positiv anda, och med en förhoppning om att testet blir rättvisande. Fusk eller oärligt beteende är inte tillåtet från någon part.
- KK får använda ståltråd eller något annat pekarliknande eller slagruteliknande instrument. Instrumentet får ej innehålla några elektriska eller elektroniska komponenter.
- JJ väljer personen A1 om han så önskar. JJ meddelar i så fall namnet på A1 till KK före testet.
- KK väljer personen A2 om han så önskar. KK meddelar i så fall namnet på A2 till JJ före testet.
- Testen ska utföras i en större sal som saknar våningsplan såväl ovanför som nedanför. Det får inte heller finnas några vattenledningar under golvet i salen, åtminstone inte närmare än 8 meter från den plats där KK befinner sig under testomgångarna.
- JJ ansvarar för att videospelningsutrustning finns på plats som kan spela in hela förloppet utan att kräva ständig tillsyn.

- Inga prispengar eller andra penningtransaktioner är förbundna med vare sig ett positivt eller ett negativt resultat.

JJ:s förberedelser

JJ ansvarar för att införskaffa två digitala tidtagarur och att se till att de fungerar. Före testet har JJ också sett till att införskaffa eller bygga en skärm som kan placeras på ett bord och då helt dölja en person som sitter på andra sidan bordet. Skärmen är tänkt att placeras ovanpå bordet, och behöver således inte dölja något under bordsskivan. Före testet har också R på JJ:s uppmaning tagit fram en slumpordning för 200 försök, uppdelat på åtta listor à 25 försök, där varje försök anges som ”Ja” eller ”Nej” med 50% sannolikhet. (Förhoppningsvis kommer bara 100 av dessa att användas i praktiken; se nedan.) Ett kuvert med dessa åtta listor överlämnar R till JJ före testdagen. Varje förteckning ska vara uppställd så att det på varje rad står ett löpnummer, från 1 till 25, följt av antingen ordet ”Ja” eller ordet ”Nej”.

På testdagen

Före testet

JJ ansvarar för att hela testet kan dokumenteras genom videoinspelning. Utrustning ska vara uppställd så att den snabbt kan sättas igång när testet ska börja.

Först genomförs några provomgångar vid det bord som ska användas men utan någon strikt blindning. Skärmen behöver t.ex. inte vara på plats vid provomgångarna. Syftet med dessa provomgångar är att KK ska försäkra sig om att instrumentet fungerar tillfredsställande när han vet att en arm förs under det.

JJ har å sin sida rätt att kontrollera KK:s instrument innan det skarpa testet börjar.

Själva testet

Testet görs vid ett bord som på sin ena långsida har en förbyggnad mellan de två bordsbenen. Denna förbyggnad sträcker sig långt ned, så att det endast är öppet de nedersta decimetrarna.

KK och JJ har varsitt digitalt tidtagarur. I bägges närvaro startas tidtagning på bägge uren samtidigt. KK och JJ tar därefter omedelbart plats på varsin sida om testbordet, med skärmen uppmonterad. När båda tidtagaruren visar 1'00” (dvs. en minut och noll sekunder) är det ”skarpt läge” för första gången, det vill säga då startar första testomgången. Varje testomgång varar i 90 sekunder, varav de 10 första sekunderna är en kalibreringsperiod för KK, medan de därefter följande 10 sekunderna är den period under vilken JJ för eller inte för sin hand under bordsskivan, i enlighet med slumpordningen som tillhandahållits på listan från R. Varje gång handen ska föras gör JJ detta i samma riktning och långsamt (dock inte långsammare än att hela rörelsen är genomförd på 10 sekunder). Efter dessa 20 sekunder följer 70 sekunders paus, därefter vidtar nästa

omgång med 10 sekunders kalibrering, 10 sekunder skarpt läge och 70 sekunders paus. Tabellen nedan visar tidpunkterna för de första testomgångarna.

Omgång nr	Kalibreringsperiod startar	Skarpt läge startar	Skarpt läge slutar
1	1'00"	1'10"	1'20"
2	2'30"	2'40"	2'50"
3	4'00"	4'10"	4'20"
4	5'30"	5'40"	5'50"
5	7'00"	7'10"	7'20"
6	8'30"	8'40"	8'50"
7	10'00"	10'10"	10'20"
8	11'30"	11'40"	11'50"

KK noterar för varje skarpt läge instrumentets svar "Ja", "Nej" eller "Pass" på en lista. Varje sådan notering görs under de 70 sekunderna som finns till förfogande innan nästa omgång startar.

Totalt ska 100 testomgångar genomföras. Dessa ska göras i form av fyra större sjok om 25 omgångar vardera. Efter 25 omgångar tas således en lite längre paus, tidtagaruren nollställs och startas synkroniserat igen för ytterligare 25 omgångar. Det är naturligtvis av högsta vikt att JJ:s och KK:s respektive listor över genomförda försök hålls dolda för den andra parten (och andra eventuellt närvarande) i pausen mellan de större testsjoken. När fyra testsjok om totalt 100 försök genomförts måste KK tala om hur många gånger totalt han angivit "Pass" som svar. Såvida inte svaret på denna fråga är noll påbörjas ett femte testsjok som innehåller så många omgångar som krävs för att det totala antalet genomförda omgångar där KK svarat "Ja" eller "Nej" ska bli 100. När så har skett är testet slut.

Hela tiden så länge testomgångar pågår gäller att ingen belysning eller elektrisk apparatur (inklusive mobiltelefoner) får slås vare sig på eller av. Belysning som redan är påslagen kan alltså fortsätta att vara påslagen.

Hur A1 och A2 får bete sig

Personerna A1 och A2 får närvara i rummet under testet som observatörer, men eftersom det är viktigt att upprätthålla dubbelblindhet och minska varje möjlighet till medveten eller omedveten signalering under testet är deras tillåtna beteende starkt begränsat:

- De får inte säga något under pågående test.
- De får sitta eller stå, men de ska hela tiden vara stilla. Då får alltså inte flytta på sig i rummet.
- De måste vara minst 6 meter från KK under pågående test.

- Då får inte vara placerade så att de kan se JJ armrörelser under bordet under testningen, detta på grund av att de då känner till vad som är rätt svar och skulle kunna signalera detta, medvetet eller omedvetet, till KK. Det enda sättet på vilket det kan kontrolleras att JJ skött sin roll korrekt under testet blir därmed en granskning i efterhand av videoinspelningen.

I praktiken betyder ovanstående punkter att A1 och A2, om de alls ska befinna sig i rummet, måste stå eller sitta orörliga minst 6 meter bakom (eller snett bakom) KK under hela testet.

Bedömning av resultat samt rapportering

När 100 kompletta omgångar genomförts frågar JJ om KK är nöjd med testets genomförande. Förutsatt att ingen oenighet då råder om huruvida testet genomförts nöjaktigt är det att sammanställa resultatet. A1 och A2 kan då kallas in i rummet, om de inte redan befinner sig där. KK:s anteckningar över utslagen jämförs nu med JJ:s protokoll.

För varje testomgång gäller att den räknas som träff om det står samma sak i KK:s och JJ:s protokoll (det vill säga ”Ja” på bägge ställena eller ”Nej” på bägge ställena). Olika besked i protokollen räknas som miss, utom för de fall då KK noterat ”Pass”; sådana omgångar räknas inte alls.

Om KK har minst 80 rätt av 100 betraktas resultatet som lyckat (positivt). Om KK har färre än 80 rätt av 100 bedöms resultatet som misslyckat (negativt). Denna gräns grundar sig på att KK uppgivit att metoden är ytterst pålitlig och att 8–9 rätt på 10 försök vore möjligt att uppnå.

JJ förbinder sig att efter genomfört test beskriva hela förloppet i rapportform med rimligt stor detaljrikedom, och att göra rapporten tillgänglig på föreningen Vetenskap och Folkbildnings webbplats (www.vof.se) och eventuellt även på andra ställen. Det står KK fritt att publicera en beskrivning av försöket och av dess resultat på ett sätt han själv väljer.